

SLOVENSKI NAROD

Izjava vsak dan popoldne izvešča o delu in praznikih. — Inzerati do 80 petiti vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50 od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inzerati petiti vrst a Din 4.— Popusti po dogovoru. Inzeratni davki posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za izvozništvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Bodočnost Balkana je odvisna od nas

Po obisku v Nišu se je grški ministrski predsednik vrnil sredi v Atene, davi pa je prispel v Sofijo turški zunanji minister Saradzoglu, da obvesti bolgarsko vlado o sklepih beograjske konference — Prijateljski odnosi med nami in Bolgarijo

Niš, 6. febr. e. Ban moravske banovine Krasojević je priredil sredi gala večerjo na čast grškemu ministrskemu predsedniku Metaxasu in turškemu zunanjemu ministru Saradzoglu. Večerji so prisostvovali poleg obeh gostov, gospod Saradzoglu ter spremstva obeh ministrov predsednik vlade Dragiša Cvetković, komandant armijske oblasti Jovan Naumović, ban Krasojević, general Dimitrije Predić in mnogi povabljeni iz niške družbe. Večer je potekel v najboljsem razpoloženju in pristrni prijateljski atmosferi. Po večerji sta se Metaxas in Saradzoglu razgovarjala s povabljeni iz niške družbe.

Točno ob 23. se je grški ministrski predsednik odpeljal s posebnim vlakom v Atene. Od njega so se poslovili g. in gospa Saradzoglu s spremstvom, predsednik vlade Cvetković in ostala družba. Pri odhodu se je Metaxas prisrčno poslovil od vseh, zlasti dolgo je trajalo slovo med njim in Saradzogluom ter predsednikom Cvetkovićem, ki se mu je Metaxas zahvaljeval za tople in priščen sprejem.

Nekaj minut pozneje je turški zunanji minister vstopil v svoj salonski voz, ki je ostal na niški železniški postaji do 4.40, nakar se je odpeljal proti meji. Poslavljajoč se od predsednika vlade Cvetkovića, je Saradzoglu s toplimi besedami izrazil svojo zahvalo za tako priščen sprejem v Nišu. Po slovesu z gosti se je zbrala okrog predsednika vlade skupina novinarjev, med temi tudi znanje-politični urednik sofijskega »Utra« Krum Naumov. Na vprašanje o namenu obiska g. Metaxasa in Saradzoglu v Nišu je predsednik Cvetković izjavil:

V Beogradu je zasedal stalni svet Balkanske zveze, g. Metaxas in Saradzoglu pa sta bila danes tujo gosta. Glede rezul-

tatov balkanske konference ste dobili že obvestilo iz komunikacije. V njem je vse jasno izraženo in vi kot novinarji to najbolj razumete.

V teku nadaljnjega razgovora je Cvetković izjavil:

Bačunam s sodelovanjem Bolgarije. Odnosi med nami in Bolgarijo so odlični, iskreni in prijateljski, kakor so bili vedno doslej. Sofijo bo v kratkem obiskal član naše vlade minister za trgovino in industrijo dr. Andrej ob priliki ustanovitve Jugoslovnsko-bolgarske gospodarske zbornice.

Glede na položaj na Balkanu je predsednik vlade rekel: Bodočnost Balkana je odvisna od nas. Naše stališče je isto kakor stališče Bolgarije: Neutrlnost in mir!

Sofija, 6. febr. e. Bivanje grškega ministrskega predsednika Metaxasa in turškega zunanjega ministra Saradzoglu v Nišu je zabeležil ves tujakšnji tisk. Davi je ministru Saradzoglu sprejel v Caribrodu predstavnik predsednika vlade dr. Kiselevanov. Posebni vlak, s katerim se je odpravil na minister Saradzoglu iz Niša, je prispel v Sofijo ob 10.30. Na postaji ga je sprejel predsednik vlade dr. Kiselevanov in zastopnik kralja Borisa, kakor tudi poslaniki balkanskih držav.

V programu bivanja Saradzoglu v Sofiji je predviden vstop v dvorsko knjižnico in obisk predsednika vlade Kiselevanov. Ki bo potem vrnil obisk Kralja bo turškega zunanjega ministra sprejel v posebnem avdienci. Saradzoglu zapusti Sofijo ob 17. Jasn je, da bo za časa svojega bivanja v Sofiji Saradzoglu imel priložnost za razgovore s predsednikom vlade Kiselevanovim in da ga bo obvestil o rezultatih zasedanja stalnega sveta Balkanske zveze.

Medbalkansko gospodarsko sodelovanje

V nedeljo bo v Beogradu otvorjena Bolgarsko-jugoslovnska gospodarska zbornica, teden dni nato pa v Sofiji Jugoslovnsko-bolgarska

Sofija, 6. febr. e. Jugoslovnski minister za trgovino in industrijo dr. Ivan Andrej je dal posebno izjavo sofijskemu »Utru« glede na trgovinske zveze med Bolgarijo in Jugoslavijo in na svečano otvoritev jugoslovnsko-bolgarske gospodarske zbornice v Beogradu in Sofiji. Rekel je med drugim:

V nedeljo 11. t. m. bo v Beogradu slovesno otvorjena Bolgarsko-jugoslovnska zbornica. Ideja otvoritve zbornice med našima dvema narodoma je dobra in mislim, da bo dala dobre uspehe. Teden dni pozneje 18. t. m. bo v Sofiji podobna slovesnost ob priliki otvoritve Jugoslovnsko-bolgarske gospodarske zbornice. Mislim, da je med našima dvema narodoma mogoča trajnejša in zelo dobra trgovinska izmena. Mi

lahko dobivamo od vas premog, razna olja ter industrijske predmete. Bolgarija pa lahko dobi industrijske proizvode, ki se izdelujejo v naši državi. Ob dobri volji se vedno lahko najdejo skupne točke in dosežejo dobri uspehi v vsakem skupnem podjetju.

Mislim, da se mora ne samo v okviru ozkega sodelovanja med Jugoslavijo in Bolgarijo, temveč tudi v medbalkanskem sodelovanju doseči velik uspeh. Balkanske države morajo v gospodarskem pogledu druga drugo izpopolnjevati, a vsako medbalkansko sodelovanje brez Bolgarije ne bi predstavljalo nobene sile, dočim bi se skupaj z Bolgarijo lahko dosegla gospodarska neodvisnost.

Italija zadovoljna s sklepi beograjske konference

V Rimu izjavljajo, da se je položaj Italije po konferenci ojačil — Odprta vprašanja z Madžarsko in Bolgarijo

Rim, 6. febr. AA. Diplomatski urednik agencije Stefani piše: Sestanek balkanskega sporazuma se je končal brez senzacionalnih rezultatov. To je bilo tudi predvideno. Pozitivna stran zasedanja je obnovitev balkanskega sporazuma in potrditev skupne volje, da se Balkan obvaruje pred vojno.

Kar se tiče drugih vprašanj, ohrani vsaka država svoje stališče. Jugoslavija je izven okvira garancij ter je v odnosih sodelovanja z vsemi svojimi sosedi. Rumunija in Grčija imata drug položaj kot Jugoslavija in Turčija ter so jima bile zato dane garancije brez recipročnih obveznosti. Turčija ostane še naprej vezana na osnovi zvezne pogodbe s skupino zapadnih vojskujočih se velesil.

Priznanje, ki sta ga izrazila Cincar-Marković in Gafencu italijanski vladi za napore na Balkanu za obrambo miru, se naglašajo kot izredno pomembno. Z vseh strani se prizna, da se je po konferenci položaj Italije ojačal. Fašistična Italija se stalno trudi za ohranitev miru na Balkanu, ostanejo pa še odprta vprašanja podunavsko-balkanske Evrope.

Rim, 6. febr. s. (Havas). V tujakšnji politični krogi so napravili skleni konference sveta Balkanske zveze v Beogradu

zelo dober vtis. Zlasti je izzvala zadovoljstvo odločitev, da hočejo ohraniti vse štiri balkanske države svojo pozicijo striktno nevtlnosti in da hočejo ostati neodvisne od vpliva vseh velesil. V italijanskih političnih krogih izjavljajo, da tako stališče popolnoma odgovarja željam italijanske politike. Enako so v Rimu zadovoljni z izjavo, da hočejo države Balkanske zveze izboljšati odnose z vsemi sosedi, to se pravi predvsem z Madžarsko in Bolgarijo. Stejejo v dobro, da države Balkanske zveze kljub vsem težavam niso zanemarile delikatnega problema zahtev Madžarske in Bolgarije, temveč so nasprotno pokazale zanje široko razumevanje in čut odgovornosti.

Švicarski komentarji

Bern, 6. febr. s. (Havas). Tudi v švicarskih političnih krogih komentirajo sklepe beograjske konference sveta Balkanske zveze. Naglašajo, da ne pomenijo sklepi nobene spremembe politične konstelacije, da pa so se vendarle zožile vezi med balkanskimi državami. Dejstvo, da Rumunija ni pripravljena ničesar svojega odstopiti, kaže, da nevarnost zanjo vendarle ni tako velika. K temu njenemu stališču pa so morali pripomoči gotovi dogodki. Kaj se je

zgodilo, ne vemo. Morda je Nemčija za koncepte v dobavi petroleja izvedla pritisk na sovjetsko vlado, tako da je dobila Nemčija svobodne roke v Bukarešti.

Švicarski listi pa so tudi nekoliko skeptični o napovedih ožjega gospodarskega sodelovanja med balkanskimi državami. »Berner Tagblatt« naglašja, da so besede o takem sodelovanju sicer lepe, da pa so vse štiri države Balkanske zveze odvisne od svojega poljedelskega izvoza in da torej

ni razvidno, kako bi se mogle v tem oziru medsebojno izpopolnjevati. Na drugi strani pa naglašja »Arbeiter Zeitung«, da balkanske države niso voljne, da se brez nadaljnje pustitjo podjarmiti, če bi jih katera izmed mogočih sosed napadla. Beograjski komunikacije sicer kaže, da so države Balkanske zveze pripravljene pogajati se s sosedi in ohraniti dobre trgovske odnose, nikjer pa ni rečeno, da bi se pustile brez vsakega odpora podjarmiti.

Italija v pripravljenosti

V četrtek se sestane vrhovni odbor za italijansko narodno obrambo

Rim, 6. febr. AA. Prihodnji četrtek se sestane pod predsedništvom Mussolinija vrhovni odbor za narodno obrambo. Odbor ima nalogo pripraviti rešitev vseh organizacijskih vprašanj, ki bi lahko nastala v primeru vojne. Zaradi tega so v odboru zastopani predstavniki vojsne sile, financ, industrije in tehnike. Prihodnje seje se bodo udeležili tudi ministri in državni podtajniki, glavni štab admiraltete, vodilne osebnosti vojske in letalstva, šef glavnega generalnega štaba ter ostali šefi generalnih štabov raznih vrst orožja.

Pariz, 6. febr. s. (Press Association) V zvezi z večeršnjim angleško-francoskim vojnim svetom so razširile razne nepotrdene govorice. Tako pravijo, da so bile morda v razpravi na seji vojnega sveta možnosti razširjenja vojne na skandinavski države, prekinitve diplomatskih odnosov s sovjetsko Rusijo in izsledki poostrevalne vojsne spomlad.

Pariz, 6. febr. s. (Reuter) Po seji vrhovnega vojnega sveta je izjavil ministrski predsednik Daladier, da je bila harmonija na seji popolna in da ni še nikdar prisostvoval lepši seji vojnega sveta.

Rumunski petrolej za Italijo

Rim, 6. febr. e. Neki tuji listi so objavili vest, da je Italija odklonila nadaljnji sprejem rumunskega petroleja, kar je v zvezi z naraščanjem cen rumunski nafte, ki jo povzročata Anglija in Nemčija ter sploh borba za rumunsko nafto. Iz dobro poučenih krogov pa se izve, da Italija ni odpovedala dobav rumunskega petroleja, da pa je zares prišlo do neklih težav. Rumunija je namreč za 35 odstotkov povečala vrednost izmene svoje valute. Zaradi tega so vsi rumunski proizvodi nenadno poskočili v cenah in nastale so tudi težave glede dobave. Pričela so se že pogajanja za prija-eljsko ureditev te zadeve.

Japonska zahteva izročitev 21 Nemcev

Tokio, 6. febr. s. (Reuter) Japonski zunanji minister Arita je izjavil v zbornici, da incident z ladjo »Asama Maru« nikakor še ni popolnoma urejen. Japonska vlada sicer ceni prizadevanje angleške vlade za hitro ureditev spora, ni pa popolnoma zadovoljna s stališčem, ki ga je angleška vlada zavzela. Japonska vlada zahteva, da ji angleške oblasti izročijo vseh 21 Nemcev, ki so jih z ladje »Asama Maru« odstranili. Devet izmed njih bi japonske oblasti potem bile zopet pripravljene izročiti angleškim oblastem. Zunanji minister ni hotel povedati nadaljnjih podrobnosti o pogajanjih med obema vladama v tej zadevi. Za te se bo izvedelo šele, ko bo objavljena vsebina not, ki so bile med obema vladama izmenjavane.

Poslanik Bullitt odletel v Washington

Lisbona, 6. febr. s. (Reuter) Ameriški poslanik v Parizu Bullitt odputuje na poziv svoje vlade danes s prekoceanskim letalom iz Lisbone v Washington. Ko je sredi dopel iz Pariza v Lisbono, ni hotel dati novinarjem o vzrokih svojega potovanja nobene izjave.

Spremembe v nizozemskem vrhov. poveljstvu

Amsterdam, 6. febr. AA. (Havas). Inspektor konference in kolezarskih oddelkov general van Vorst Tot, je bil razrešen dolžnosti ter poslan na delo v generalni štab. General van Vorst Tot je objavil nedavno v tisku zelo opazen članek o obrambi Nizozemske s pomočjo poplav. Smatrajo, da je bila ta sprememba izvršena v zvezi s spremembo, ki je nastala v nizozemskem vrhovnem poveljstvu.

Poznanj — Reichagan Warteland

Berlin, 6. febr. AA. (DNB). Uradni list nemške vlade objavlja tale ukaz vodje Nemčije in državnega kancelarja: Svoj ukaz o ureditvi in organizaciji vzhodnih pokrajin z dne 8. oktobra 1939 spreminjam v toliko, da se bo pokrajina Poznanj v bodoče imenovala »Reichagan Warteland«.

Vojna na morju

London, 6. febr. s. (Reuter) V bližini južnozahodne angleške obale v Atlantskem oceanu je nemška podmornica s torpedom potopila 10.000 tonski angleški parnik »Bibbance«. Ladja ni vozila potnikov.

Parnik »Kildale«, ki so ga v soboto napadla nemška letala in je bilo že javljeno, da je bil potopljen, je bil samo težje poškodovan in se ga je še posrečilo potegniti na obalo.

London, 6. februarja. AA. (Reuter). Na severnem morju je zadelo angleška ladja Portelet ob mino ter se potopila. Imela je 1064 ton. Pri eksploziji sta našla smrt dva člana posadke, ostalih devet mož poškodani pa se je izkrcalo v neki luki ob vzhodni nizozemski obali. Kapetan potopljene ladje je izjavil, da je bil z ostalimi člani posadke okoli 2 ure v resnem čolnu. Rešila jih je neka fimska ladja.

Sevilla, 6. febr. AA. Španska ladja »Del-finco« (2200 ton) se je potopila ob ustju reke Guadalquivir. Posadka je bila rešena.

40 nemških podmornic potopljenih

Pariz, 6. febr. s. (Reuter). Francoski mornariški minister Campinchi je sredi izjavil, da je bilo dosej od izbruha vojne dalje potopljenih že 40 nemških podmornic.

Železnica Černovice-Lvov

Budimpešta, 6. febr. s. (Havas). Snodnji tujakšnji listi poročajo, da so sovjeti pričeli spreminjati sedaj tudi širino proge Černovice-Lvov na večjo rusko širino. S tem bo zmanjšana možnost izvoza rumunskega blaga v Nemčijo.

Rooseveltova kandidatura

Hydepark, 6. febr. AA. (Havas) Predsednik Roosevelt je izjavil v razgovoru z novinarji, da je že utrujen od samih vprašanj, ali bo tudi tretjič postavil svojo kandidaturo za predsednika Zedinjenih držav. Dejal je, da na to vprašanje ne bo dal več odgovora, ko bo pa čas za to, se bo že izjasnil.

New York, 6. febr. s. (Reuter) Demokratska stranka je sklenila, da se bo vršil konvent stranke za določitev demokratskega kandidata za predsedniške volitve v Chicagu.

Egipt ne bo priznal sovjetske Rusije

Kairo, 6. febr. s. (Havas) Ministrski predsednik Ali Maher paša je izjavil v parlamentu na neko interpelacijo, da vlada v sedanjem položaju ne namerava priznati sovjetske Rusije. Interpelacija je zahtevala, da naj bi se to zgodilo v zameno za gospodarske koncesije.

Pred novo nemško Belo knjigo

Berlin, 6. febr. e. Po informacijah iz dobro obveščenih krogov bo nemško zunanje ministrstvo izdalo še eno Belo knjigo, ki bo na podlagi diplomatskih dokumentov razjasnila vprašanje zakaj so Zedinjene države med svetovno vojno stopile na stran sovnikov.

Iz notranje politike

SOKOLSTVO IN SLOVANSTVO

Uprava Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije je razposlala vsem sokolskim društvom okrožnico, ki vsebuje med drugim: Poleg rednih nalog duhovne in telesne vzgoje naroda, ki so potrebne v današnjih notranjih in zunanjih prilikah naše države, stoji danes pred našim sokolstvom nad vse važen in obsežen program narodno obrambnega dela. V današnjih časih mora vsa država predstavljati narodno obrambo, predvsem pa sokolstvo. Letošnje sokolske skupščine morajo predstavljati začetek važnega razmaha v jugoslovnskem sokolstvu, s katerim bosta lahko vsak trenutku v popolnem zaupanju računala tako kralj kakor Jugoslavija. Naš veliki vesokolski zlet 1941 v Beogradu bo pokazal vsemu svetu, da vsebuje slovanstvo kljub vsem pogreškom in težkim preizkušnjam neslutene konstruktivne sile in da njegov čas šele pride.

ORGANIZACIJA RADIKALNE STRANKE

Po tridnevem bivanju v Nišu, kjer so imeli posvetovanja z Aco Stanojevićem, so se večerj vrnili v Beograd prvaki radikalne stranke Krsta Miličić, Miloš Bobić in dr. Kostić. Pred odhodom iz Niša so izjavili novinarjem, da se bo takoj začela organizacija radikalne stranke v najširjem obsegu ter da je predsednik stranke Aco Stanojević dal v tem smislu vsa potrebna navodila.

POVIŠANJE PLAČ DRŽAVNIM NAMEŠCENCEM

V nedeljo je bil v Sarajevu shod HSS, na katerem je govoril finančni minister dr. Šutej. Med drugim je napovedal, da bodo državnim nameščencem v najkrajšem času primerno povišane plače. Naglasil pa je, da to povišanje ne bi imelo smisla, če bi se na drugi strani še nadalje poviševale cene življenjskih potrebščin. Zaradi tega bo vlada izdala ukrepe, da se cene stabilizirajo, tako da bodo državni nameščenci res imeli nekaj od povišanja plač.

PRVI PLES

Pod tem naslovom piše splitski »Narodni list«.

Naravno — »v svobodni domovini«. Tako se glasijo reklame, ki jih tudi po uradnih dele sluge za »Veliki narodni ples Hrvatske seljačke stranke«.

Nekateri nacionalisti se upirajo in pravijo: Zakaj »prvi« v svobodni domovini? Kakor da mi Hrvati nismo bili do slej svobodni pred tujimi zavojalci. Za Boga — pravijo nacionalisti — ako je kdo let 20 let vladal »nad Hrvat«, to je bila eventualno strankarska vladavina te ali one stranke, ki se ne more primerjati z vladavino tujcev, n. pr. Nemcev ali Madžarov! Čemu ti naši Hrvati t. j. večina hrvatskega plemena degradira samo sebe in podaljšuje svoje nacionalno suženstvo za celih 20 let! Mar ni pametneje in bolj logično konstatirati, da smo se kot narod osvobodili 1. 1918 in da so »notranji tirant« — jugoslovnski nacionalisti, Srbi, »diklatura« itd. — preprečevali svobodno razvoj naroda... S kakšno pravico polagamo sicer vence n. pr. na grob dr. Trumbića, ako se 1. 1918 nismo osvobodili?!

Mi tolažimo svoje prijatelje ter jim pravimo: Ne vznemirjajte se! Ti naši Hrvati t. j. ne mi, temveč oni, ki sedaj predstavljajo večino, oni so zasostali za 20 let. Toda bodimo zadovoljni, ker so vsaj sedaj prvi občutili, da so »v svobodni domovini«.

Vprašamo samo: Ali se je s tem definitivno končala borba za svobodo hrvatskega naroda? Mislimo, da smo je dosegli 29. oktobra 1918, v pa 28. avgusta 1939. Toda sedaj je končano! Sedaj smo vsi v svobodni domovini ter nehajmo z norčijami in frazami, katerih se boste sramovali, če ne prej, pa gotovo — čez 20 let!

RDEČI KRIZ NA HRVATSKEM

Banska oblast v Zagrebu bo v kratkem objavila uredbo o ustanovitvi Rdečega križa za banovino Hrvatsko. Sedež ustanove bo v Zagrebu, podobor pa v Splitu. Rdeči križ banovine Hrvatske bo imel v Rdečim križem v Beogradu samo reprezentativno skupnost.

NOV LIST JNS

V Sarajevu je začel izdajati bivši narodni poslanec M. Milalić tednik »Principi jugoslovnske omladine«. Novi tednik zastopa politične smernice jugoslovnske nacionalne stranke.

IZPUŠČENI POLITIČNI KAZNENC

Iz kaznilnice v Sremski Mitrovici je bilo te dni izpuščenih na pogojni dopust 45 političnih kaznivcev. Med njimi je tudi znani Bolgar Božilov, ki je bil obsojen na 20 let roblje.

ZDRAVILIŠČE ZA EMIGRANTE

V zdravilišču Lipik na Hrvatskem je prišlo te dni nad 50 beguncev raznih narodnosti iz vseh krajev sveta.

Borzna poročila

Curth, 6. februarja. Beograd 10.— Pariz 10.08, London 17.795, New York 446.— Bruselj 75.50, Milan 22.51, Amsterdam 236.80, Berlin 178.70, Stockholm 106.175, Oslo 101.35, Kodaň 96.10, Bukarešta 3.26.

